

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 33/12-2/
EPA 217 XXV
Podgorica, 31. jul 2013. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa sjednice održane 29. jula 2013. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2013. GODINU

U uvodnom obrazloženju ministar finansija naveo je tri osnovna razloga za predlaganje izmjena i dopuna Zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu. Kao ključni razlog ukazao je na stvaranje zakonske pretpostavke da se otplata garancija koje je država izdala Kombinat aluminijuma a.d. Podgorica za kredite kod mađarske OTP i ruske VT banke i koje su aktivirane pokretanjem stečajnog postupka, zamijene srednjeročnim kreditnim aranžmanom kod Dojče i Erste banke, u iznosu od 60 mil € i kod Crnogorske komercijalne banke, od 43 mil €, te se osim već zakonom odobrenih iznosa za 2013. godinu, država dodatno zadužuje u iznosu od 103 mil €. Povećana je i pozicija tekuća budžetska rezerva za 2 mil €. Takođe, na rashodnoj strani stvaraju se preduslovi da se izvrši zaključivanje ugovora o rješavanju dužničko-povjerilačkih odnosa između Kombinata aluminijuma a.d. Podgorica, Rudnika uglja a.d. Pljevlja, Elektroprivrede Crne Gore a.d. Nikšić, Crnogorskog elektroprenosnog sistema a.d. i države Crne Gore, u iznosu od 61 mil €. Predviđeno je pokretanje inicijative od strane Ministarstva ekonomije da zaključi srednjeročni ugovor o snabdijevanju električne energije po povoljnim cijenama u periodu od 6 godina između EPCG, Montenegro Bonusa i KAP-a. Ministar finansija ocijenio je da je predloženi Rebalans budžeta najjednostavniji koji je ikad predložen Skupštini Crne Gore, dok je ujedno i najsloženiji sa aspekta uticaja na ukupan ekonomski ambijent.

Odbor se upoznao sa pisanim Mišljenjem Centralne banke Crne Gore o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu.

Odbor se, takođe, upoznao sa dopisom Sindikalne organizacije radnika proizvodnje aluminijuma.

Dio članova Odbora iskazao je stav da bi se neusvajanjem Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu moglo ugroziti poslovanje EPCG. Neplaćanje garancija, prouzrokovalo bi pad kreditnog rejtinga države i samim tim bi se poslala jasna i nedvosmisleno loša poruka stranim investitorima, što bi ugrozilo buduće finansiranje javnog duga, fiskalnu i finansijsku stabilnost i investicioni ambijent. Ocijenjeno je pozitivnim što nivo budžetskog deficita predloženim rješenjem ostaje nepromijenjen. Naime, ukupni prihodi povećani su za 63 mil €, i to prije svega na osnovu poreza i doprinosa, dok je na rashodnoj strani predviđeno dodavanje pozicije-transferi javnim preduzećima u iznosu od 61 mil €, i povećanje tekuće budžetske rezerve za 2 mil €. Ukazano je i da je problem dugovanja KAP-a postojao i prije preuzimanja od strane ruske Centralno evropske aluminijumske kompanije CEAC.

Većina članova Odbora navela je razloge zbog kojih predlog izmjena godišnjeg zakona o budžetu države nije prihvatljiv.

U odnosu na dodatno zaduživanje, ukazano je na navode iz Izvještaja Državne revizorske institucije o reviziji državnih garancija Vlade Crne Gore izdatih u 2010. i 2011. godini, da nije sprovedena relevantna ekonomska analiza koja bi potvrdila opravdanost izdavanja garancija KAP-u,

kao i da je zaključivanjem Ugovora o poravnanju iz 2009. godine, Vlada Crne Gore otpisala dug KAP-a prema državi i izdala garancije u iznosu od 131,6 mil € koje su zaštićene kontragarancijama strateškog partnera CEAC-a u iznosu od 22 mil € nominalne vrijednosti. S tim u vezi ukazano je na potrebu utvrđivanja krivične i presonalne odgovornosti i ocijenjeno neprihvatljivim da se zaduživanje na teret građana poveća za 103 mil €, odnosno da se uz već plaćenih 23 miliona eura Dojče banci 2012. godine, plati još najmanje 102 mil € plus kamate, za isplatu garancija datih KAP-u za kredite kod mađarske OTP i ruske VT banke.

U odnosu na rješavanje dužničko-povjerilačkih odnosa između KAP-a, Rudnika uglja Pljevlja, EPCG, Crnogorskog elektroprenosnog sistema i države Crne Gore, na sjednici je, ukazano da treba da se definiše model izmirenja duga, koji će biti zasnovan na Zakonu o poreskoj administraciji, Zakonu o obligacionim odnosima i Zakonu o privrednim društvima. Sugerisano je, takođe, kao jedno od mogućih načina za rješavanja problema u trouglu KAP - EPCG - država, multilateralna kompenzacija kao instrument poravnanja između ugovornih strana. Ukazano je na mogućnost da KAP i EPCG plate dugove u ratama na šest godina. Postavljeno je pitanje personalne odgovornosti za neizmireno dugovanje po osnovu poreza i doprinosa EPCG i iskazan stav da EPCG treba da plati dug, odnosno da je neprihvatljivo da isti padne na teret poreskih obveznika zato što KAP ne plaća struju. Poslanike je interesovala istinitost navoda da je Odbor direktora EPCG u više navrata tražio od menadžmenta kompanije da se prekine isporuka struje KAP-u zbog neplaćanja računa. Ukazano je i da hitno treba okončati stečajni postupak u KAP-u, po modelu kakav je sproveden u Željezari a.d. Nikšić, uz socijalni program zaposlenima koji se ne bi razlikovao od onih koji su već realizovani u Crnoj Gori.

Navedeno je i da treba osnažiti zaključke Skupštine Crne Gore donijete 30. aprila 2013. godine, koji se između ostalog odnose na definisanje odgovarajućeg modela za izmirenja duga KAP-a prema EPCG i uslova o snabdijevanju električnom energijom, kao i obezbijedivanje neophodnih uslova za puno poštovanje zakonskih obaveza predviđenih kolektivnim ugovorom prema zaposlenim u KAP-u i Rudnicima boksita, kao i za izmirenje postojećih obaveza nastalih na zakonu zasnovanim pravima iz radnog odnosa.

Ukazano je, dalje, da predloženim izmjenama i dopunama Zakona nije ispoštovan skupštinski zaključak 4 povodom razmatranja Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu. Navedenim zaključkom predviđeno je povećanje izdataka za socijalna davanja, subvencije za električnu energiju za domaćinstva sa najnižim primanjima, itd, s obzirom da je ostvareno povećanje poreskih prihoda u odnosu na plan za prvih pola godine. Članove Odbora interesovalo je i zašto predloženim rješenjem nije predviđeno usklađivanje rasta nivoa penzija u 2013. godini sa rastom troškova života i rastom prosječne zarade.

Nakon izjašnjavanja, pet glasova „za“, sedam „protiv“ i jedan „uzdržan“, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu, nije dobio potrebnu većinu na Odboru.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović